

TUDOR ARGHEZI ȘI MĂȚORUL

**„Niciodatăoamna nu fu mai frumoasă
Sufletului nostru bucuros de moarte.”**

Versuri de o rarărumuseț, cu care la Mățor”se săbțorește începutul altei și altei toamne.

Mățorul”este tnutul de poveste al marelui nostru scriitor, Tudor Arghezi, gură de rai, situat în partea de sud-est a Bucureștilui, pe dealul Piscului, în apropiere deloc întâmplătoare cu fosta închisoare Văcărești, în care din 1926 poetul a achiziționat terenul cu suprafață de aproape două hectare, iar în 1930, după ce a fost ridicată o casă, familia toată s-a mutat la Mățor.

Casa poetului a devenit a lui”întru eternitate, căci în grădina Mățorului se află mormintele soților Arghezi și al Mizurei Arghezi, fiica poetului. Pe acesta din urmă se află inscripția cu versurile pe care tatăl le dedicasei cădva fetei: Șcând totul va fi gata/Se mută ea și tata.” Crucile din piatră poartă simbolice sururi de mățor.

În partea opusă din aleea pietruită ce duce către casă se ramifică intrarea spre cotețul și mormântul lui Zdreanșloc pe care copiii îl vizitează cu prioritate. În 1974, conform dorinței testamentare a poetului, casa a devenit muzeu memorial.

Compusă din parter și etaj, casa este construită în stil vagon, însumând optsprezece camere, mansardă, foier și beci. Ea a fost construită pe parcursul a doisprezece ani de trudă. În căde la intrare metafora Mățorului”este descifrată prin roșul intens al scărilor de lemn, culoare care, pe fundalul alb al pereților, sugerează mățorul lunii martie.

De-a lungul scărilor ne întâmpină fotografii ale maestrului, printre care și singura fotografie cu Zdreanșcel cu ochii de faianță de iubit și cătat de copii.

Alături, pe fotoliul de catifea grenă pe care se odihnea, bastonul, basca și papuceii sunt atât de vii încâ dau senzația că așeaptă stăpânul. Tot în această cameră ale cărei ferestre dau spre o bucată de livadă dezvăluind cireși în floare primăvara, se află unul din corpurile de bibliotecă cuprinzând câteva mii de volume din toate domeniile. Măușă pentru cafea, patul îngust, pat de chilie monahală cu salteaua de paie, pe care poetul se odihnea în nopțile în care scria până tâziu, pat strălucit de icoana Mătuitorului, cu o vechime de peste 150 de ani, precum și un aparat de radio din anii 30, marca Blaupunkt, completează peisajul simplu și primitor al camerei în care s-au scris cele mai frumoase opere argheziene.

La picioarele unui scânel se află înrămate ultimele două versuri, scrise de poet pentru Paraschiva, soția lui, pe 12 iulie 1967, înainte cu două zile de a muri: Mă chemi din depărtare și te-ascult/N-am să te fac, pierduto, să mă așepte prea mult.”

În holul care unește biroul de dormitorul matrimonial descoperim medaliile și decorațiile pe care Arghezi le-a obținut pe parcursul vieții, culminând cu Premiul

Gottfried Von Herder pentru literatură obținut la Viena în 30 aprilie 1965, cea mai importantă distincție literară a vremii. Arghezi este primul scriitor român laureat al acestei prestigioase distincții. Tot în hol ne atrag atenția câteva obiecte personale ale scriitorului, printre care un evangheliar în greacă latină vechi de peste 100 de ani, care întotdeauna stăea pe biroul poetului când acesta lucra și care i-a fost dăruit de la Măștirea Cernica.

Tot aici ne atrag atenția două busturi ale scriitorului, semnate Oscar Han și A. Băeșan, precum și o acuarela, „Ținca”, semnată Lucia Demetriade-Băeșcu. În colțul opus este amenajat un perete cu fotografii care aparțin soților Stamatiade, Elisabeta și Felix, mătușa Tiana (sora Paraschivei) și unchiul Sesis (soțul acesteia, ofițer în armata română, devenit personaje în „Cartea cu jucării”. Ei sunt cumnați familiei Arghezi, prieteni buni și obișnuiți vizitatori ai Măștărilor.

Din hol pătrundem în dormitorul matrimonial, cameră spațioasă în care se află patul, inscripționat cu numele de măștăreț, toaleta Paraschivei, cu obiectele personale (perii din păr natural, pudriere, parfumuri și ondulator de păr), umbrela japoneză cu care ea se apăra de căldura dogoritoare a soarelui, alături de pălăriile de panama ale scriitorului și șalurile de Toledo care au aparținut cândva ofițerului Stamatiade. Tabloul înfrumusețat un peisaj cu flori, de deasupra patului, poartă semnătura lui G. Cantacuzino.

Trecând prin veranda mare, camerele de protocol, care ne întâmpină cu ferestre largi și luminoase, cu un birou datând din perioada interbelică din lemn de stejar cu înkrustări, cu soba de teracotă cu motive austriece, construită cu ajutorul deținuților de la închisoarea Văneși, ajungem în veranda mică

Aici, alte corpuri de bibliotecă ne întâmpină prietenos, alături de fusul la care Paraschiva torcea lână storcătorul manual de rufe și putineii la care tot ea, doamna casei, făcea smântână. Pe dulapul de peste o sută de ani vechime se află rașe de cafea și de piper, butoiul pentru vin, o doniță de obiecte din lemn, artizanale, primite cadou tot de la Măștirea Cernica.

Sufrageria este camera în care lua masa familia. Tradiția era ca, de câte ori era posibil, să stea cu toții la masă Mobilierul marca Biedermeier, iar în vitrină ceștile de porțelan și paharele de cristal scilipsesc în lumina blândă a soarelui, amintind vremuri apuse, cu invitați precum Grigore Pîșulescu, ascultând muzică lăutăască la gramofon și gustând ceai cald din samovar. Pe pereți ne încântă privirile tablouri semnate de nume mari precum Ciocâdel - „Tablou cu maci”, Constantin Calafeteanu - „Flori”, F. Săto - „Femeie la câmp” și un „Bust de copil”, semnat Steurer. În holul care leagă sufrageria de camera laborator se află macheta casei, construită în studiourile de la Buftea, în 1974, cu ocazia turnării filmului „Prisaca”. Alături de ea, aspiratorul, fierul de căcat, șvaelul Mitzurei, precum și lavoarul, cu oglinda în care maestrul și-a oglindit chipul și și-a făcut portretul în creion.

Camera laborator se numește astfel pentru că aici Arghezi pregătea esențe de parfumuri, după metoda deprinsă în vremea când lucra ca laborant la fabrica de zahăr din Chitila. Tot aici se află relicva radiofoniei, aparatul de radio Atwater Kent, pe care scriitorul și-l-a procurat în 1927, anul apariției volumului „Cuvinte potrivite”. În vitrine, o colecție de medalii ale scriitorului, una de monede, alături de ochelarii săi de motociclist, vechi de peste 100 de ani și fotografiile soților Arghezi la vâsta tinereții.

Vecină cu laboratorul este camera celor doi copii, Mitzura și Baruț, cameră care, pe lângă mobilierul vechi, mai păstrează încă jucăriile de lemn și plușale copiilor și tălpile pe care aceștia scriau la școală. În clădirea alăturată casei se află tipografia. Arghezi și-a construit singur

propriile tiparnițe, mașinile manuale de imprimat Boston și Tighel, cu piese la mână a doua, achiziționate din tâguri.

În anul 1948 totul e dezmembrat barbar, tiparnițele fiindu-i confiscate definitiv.

Casa și tipografia au, atât în stânga, cât și în dreapta, livada de care scriitorul era foarte mândru, rodul muncii sale de o viață. Această livadă-a hrăit pe membrii familiei între anii 1948-1954, când poetul a fost interzis și nu a mai putut publica.

Tot livada era prilej de reverie și sursă de inspirație. În grădinăse întâmpină stupii care au hrăit cu mierea lor copiii în vremurile tulburi în care poetul era interzis, „Prisaca” ce a îndulcit anii copilăriei noastre.

„Mătorul” poartă în el seva cu care s-a hrăit Tudor Arghezi de-a lungul întregii vieți. Este loc de linișe în tumultul marelui oraș

MĂINA ȘHIOPU
Muzeograf

0%

User Rating: Be the first one !

